

**Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання
вченої ради ХОІППО ім. А. Назаренка
27 червня 2024 року №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ХОІППО
ім. А. Назаренка
27 червня 2024 року №192-но

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації керівних та педагогічних працівників
закладів ЗСО у форматі спеціалізації
«Підготовка внутрішніх експертів з питань самооцінювання освітніх та
управлінських процесів у ЗЗСО»**

Хмельницький
2024

Розробники (укладачі) програми	<i>Білошицький Сергій</i> , професор кафедри менеджменту та освітніх технологій ХОШПО ім. А. Назаренка, доктор політичних наук, доцент; <i>Мітягіна Світлана</i> , методист науково-методичного центру виховної роботи, позашкільної освіти та моніторингових досліджень ХОШПО ім. А. Назаренка		
Найменування програми	Програма підвищення кваліфікації у форматі спеціалізації керівних та педагогічних працівників закладів ЗСО «Підготовка внутрішніх експертів з питань самооцінювання освітніх та управлінських процесів у ЗЗСО».		
Мета програми	Формування і розвиток практичних навичок організації та здійснення дослідницьких (моніторингових, соціологічних тощо) заходів і процедур у рамках функціонування ВСЗЯО згідно з вимогами чинної нормативно-правової бази. Вдосконалення ключових та професійних компетентностей у межах професійної діяльності відповідно до вимог професійних стандартів та стандарту освіти в галузі 01 Освіта.		
Напрямок програми	Підвищення кваліфікації фахівців за спеціальністю 011 Науки про освіту галузі знань 01 Освіта/Педагогіка		
Зміст програми	Навчальний план		
	№ з/п	Назва модуля	К-сть год у модулі
	1	Модуль № 1. Державна політика щодо забезпечення якості освіти в Україні. Інституційний аудит та самооцінювання як комплексні процедури вивчення й оцінювання освітніх і управлінських процесів та ефективності ВСЗЯО в ЗЗСО. Поняття про систему якості освіти в Україні. Зовнішня система забезпечення якості повної загальної середньої освіти. Внутрішня система забезпечення якості освіти в ЗЗСО. Інституційний аудит ЗЗСО як комплексне зовнішнє оцінювання освітніх і управлінських процесів і дотримання вимог законодавства. Зв'язок інституційного аудиту й самооцінювання. Нормативно-правова база проведення інституційного аудиту та самооцінювання. Порядок проведення інституційного аудиту. Загальна організація. Алгоритм дій експертної групи. Документаційне забезпечення аудиту. Критерії, індикатори, методи дослідження та інструментарій для оцінювання освітніх і управлінських процесів ЗЗСО та ВСЗЯО. Методика оцінювання освітніх і управлінських процесів. Рівні оцінювання ЗЗСО щодо дотримання вимог/правил організації освітніх і управлінських процесів та ВСЗЯО. Збір та узагальнення інформації. Оцінювання показника вимірювання, індикатора, критерію, вимоги/правила, напряму діяльності ЗЗСО. Оформлення довідки про самооцінювання. Формування висновку про якість освітньої діяльності та внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Надання рекомендацій щодо вдосконалення діяльності закладу освіти. Організація діяльності експертів щодо заповнення «Форми спостереження за освітнім середовищем під час проведення інституційного аудиту в закладах загальної середньої освіти». Використання отриманої інформації для оцінювання освітнього середовища та підготовки висновків і рекомендацій. Організація діяльності експертів щодо заповнення	20

	«Форми вивчення педагогічної діяльності під час проведення інституційного аудиту» (розділи: Спостереження за проведенням навчального заняття. Вивчення освітніх ресурсів та завдань, що використовують учителі під час застосування технологій дистанційного навчання. Перелік тверджень для самоаналізу вчителем/вчителькою власної професійної діяльності). Використання отриманої інформації для оцінювання педагогічної діяльності та підготовки висновків та рекомендацій. Організація діяльності експертів з вивчення документації ЗЗСО. Заповнення «Форми вивчення документації під час проведення інституційного аудиту у закладах загальної середньої освіти». Використання отриманої інформації для оцінювання освітніх і управлінських процесів, дотримання вимог законодавства та підготовки висновків і рекомендацій. Організація діяльності експертів з інтерв'ювання керівників, практичних психологів, соціальних педагогів та представників учнівського самоврядування ЗЗСО. Заповнення опитувального аркуша керівника та переліків запитань до відповідних категорій учасників освітнього процесу. Використання отриманої інформації для оцінювання освітніх і управлінських процесів, дотримання вимог законодавства та підготовки висновків і рекомендацій. Опитування учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, учнів та їхніх батьків). Організація діяльності експертів за цим напрямом. Заповнення відповідних анкет. Інтерпретація та оцінювання отриманих результатів. Використання отриманої інформації для оцінювання освітніх і управлінських процесів, дотримання вимог законодавства й підготовки висновків та рекомендацій. Використання інформаційно-аналітичної системи EvaluEd для інституційного аудиту та самооцінювання освітнього та управлінського процесів ЗЗСО. Порядок проведення процедури самооцінювання освітніх і управлінських процесів у ЗЗСО: формування експертної групи, методика проведення, вибір моделі, рекомендації щодо покрокової реалізації, документальне забезпечення. Модульний контроль.	
2	Модуль № 2. Моніторингові дослідження як чинник формування і розвитку ВСЗЯО в ЗЗСО. Моніторингова складова інституційного аудиту та самооцінювання. Нормативно-правова база моніторингу якості освіти. Моніторингові дослідження, рекомендовані нормативною базою до проведення в рамках формування ВСЗЯО в закладі ЗСО. Етапи здійснення моніторингу. Підготовчий етап. Етап звітування Співпраця з учасниками дослідження впродовж здійснення моніторингу.	22

	Методи моніторингових досліджень (опитування у формах анкетування та інтерв'ювання, тестування, спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю, фокус-група, аналіз документації, аналіз статистичних даних про стан системи освіти за встановленими формами звітності). Контрольні зрізи знань з подальшим аналізом та виробленням рекомендацій. Вибір методів за доцільністю та можливістю застосування з огляду на реальні ресурси закладу освіти. Комбінування методів дослідження. Розроблення програми моніторингу. Вимоги. Структура. Основні поняття. Критерії та показники (джерела запозичення, самостійне визначення). Формулювання мети і завдань дослідження (за темами, що рекомендовані для проведення в рамках формування ВСЗЯО). Визначення критеріїв і показників (за темами моніторингових досліджень, що рекомендовані для проведення в рамках формування ВСЗЯО). Розроблення програм внутрішніх моніторингів. Узагальнення, аналіз та інтерпретація зібраних даних. Вироблення рекомендацій. Обговорення та оприлюднення результатів. Аналіз та інтерпретація даних. Модульний контроль.	
3	Модуль № 3. Соціологічні дослідження як чинник формування і розвитку ВСЗЯО в ЗЗСО. Соціологічна складова інституційного аудиту, самооцінювання та моніторингів якості освіти. Соціологічна складова функціонування сучасного закладу ЗСО. Сутність соціологічного підходу до вивчення стану освіти. Місце соціології в процедурі самооцінювання та в проведенні моніторингів. Заповнення опитувальників за методикою ДСЯОУ (опитувального аркуша для керівника, анкети для педагогічного працівника, анкети для батьків, анкети для учнів). Обговорення складностей, які виникли у слухачів під час заповнення опитувальників. Вироблення рекомендацій щодо роботи з педагогічним, учнівським колективом та батьками здобувачів освіти в аспекті навчання їх роботі з опитувальниками. Фокусоване групове інтерв'ю (фокус-група) як метод моніторингу. Розроблення опитувальників (анкет). Структура. Види запитань. Вимоги до формулювання запитань. Апробація опитувальника (виконання вправ на аналіз недоліків формулювання запитань та виправлення помилок). Розроблення анкети для здобувачів освіти як інструменту збору інформації в рамках моніторингу динаміки результатів освітньої діяльності здобувачів освіти. Розроблення анкети для батьків здобувачів освіти як інструменту збору інформації в рамках моніторингу	20

	динаміки результатів освітньої діяльності здобувачів освіти. Розроблення анкети для здобувачів освіти як інструменту збору інформації в рамках моніторингу відвідування здобувачами освіти закладу освіти. Розроблення анкети для батьків здобувачів освіти як інструменту збору інформації в рамках моніторингу відвідування здобувачами освіти закладу освіти. Ознайомлення із сервісами ХОППО ім. А. Назаренка щодо сприяння закладам ЗСО в аспекті здійснення дослідницької діяльності. Модульний контроль.	
4	Модуль № 4. Оцінювально-аналітичний. Настановче заняття. Вхідне діагностування. Вихідне діагностування. Підсумкова конференція. Соціологічне опитування.	10
Разом годин		72
<i>Навчання за освітньою програмою підвищення кваліфікації у форматі спеціалізації завершується формуванням портфоліо слухача, в якому зазначаються назви розроблених за його участю програм досліджень, перелік розроблених за його участю дослідницьких інструментів тощо. По завершенні відбувається обговорення проблемних питань, рефлексія, отримання зворотного зв'язку від слухачів.</i>		
Обсяг програми	72 год	
Форма підвищення кваліфікації	Очна, заочна, дистанційна відповідно до формату курсів і робочого навчального плану	
Перелік компетентностей, що набуваються/удосконалюються (загальні, фахові тощо)	Загальні компетентності: громадянська, соціальна, культурна, лідерська, підприємницька, емоційно-етична. Розвиток критичного мислення, аналітичного мислення, здатності до самостійного пошуку, до обробки та аналізу інформації з різних джерел, до самостійного навчання, до прийняття обґрунтованих рішень, педагогічного партнерства. Професійні компетентності: науково-дослідницька, проєктувальна, прогностична, оцінювально-аналітична, інноваційна, рефлексивна, інформаційно-комунікаційна, мовно-комунікативна.	
Очікувані результати	Очікувані результати навчання: - знання чинної нормативно-правової бази щодо формування ВСЗЯО в закладі ЗСО; - знання чинної нормативно-правової бази щодо зовнішнього інституційного аудиту закладу ЗСО; - знання чинної нормативно-правової бази щодо організації та проведення моніторингових досліджень у закладі ЗСО в рамках формування й розвитку ВСЗЯО; - знання чинної нормативно-правової бази щодо організації та проведення соціологічних досліджень у закладі ЗСО в рамках формування й розвитку ВСЗЯО; - здатність забезпечити реалізацію дослідницьких заходів у рамках процедури самооцінювання освітніх та управлінських процесів у закладі освіти; - володіння методами моніторингових досліджень; - володіння методами соціологічних досліджень; - уміння розробляти інструментарій для здійснення соціологічних заходів і	

	процедур; - уміння аналізувати дані, отримані в ході дослідження; - здатність застосовувати критичне мислення при доборі інструментів збору даних.
Строки виконання програми	Упродовж двох тижнів відповідно до плану-графіка курсів підвищення кваліфікації
Місце виконання програми	ХОШПО ім. А. Назаренка, вул. Проскурівського Підпілля, 139, м. Хмельницький
Вартість	Освітні послуги надаються безоплатно відповідно до регіонального замовлення слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних, керівних працівників і працівників науково-методичних об'єднань Хмельницької області на 2025 рік / Освітні послуги надаються на комерційній основі відповідно до «Положення про порядок надання платних освітніх послуг Хмельницьким обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти» (наказ №79-но від 22 березня 2019 р. №79-но).
Графік освітнього процесу	Відповідно до плану-графіка на 2025 рік
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво

Проректор

 Ірина ВАШЕНЯК

СХВАЛЕНО
 Протокол засідання
 кафедри менеджменту та освітніх технологій
 від 11 червня 2024 року №4